"DE KLINK"
Officieel orgaan en informatieblad van het
GENOOTSCHAP OUD ZANDVOORT
OPGERICHT 11 DECEMBER 1979

15e jaargang nummer 2

april 1995

losse nummers 3,50

Redactie-adres: M. Weber, Voltastraat 26 2041 CK Zandvoort 02507-17009

REDACTIONEEL.

Een nummer van 'DE KLINK' voornamelijk gewijd aan de dagen rondom de bevrijding. Vijftig jaar na dato vermoedelijk voor het laatst dat op uitgebreide schaal aandacht geschonken zal worden aan een gebeurtenis die herinneringen opwekt aan grote, niet te omschrijven blijdschap.

Vijf Mei betekende echter niet het einde van de Tweede Wereldoorlog die zou in het Verre Oosten nog maanden voortduren en voor Nederland wachtte nog het conflict met Indonesië, waar ook vele Zandvoorters al of niet vrijwillig bij betrokken raakten.

Vijf Mei betekende evenmin het einde van veel menselijk leed, door vijf jaar bezetting teweeg gebracht. Het is in het licht van nu gezien, discutabel of een en ander niet beter en eerlijker benaderd had moeten worden.

Het plaatsen van een verzetsmonument bijvoorbeeld, had heel wat voeten in aarde, het was in ons bevrijde land zo geregeld dat de Staatssecretaris van Kunsten en Wetenschappen zijn goedkeuring aan een ontwerp diende te verlenen, daarbij kwam hier dan nog het geruzie omtrent de te kiezen plaats. Het zou m.i. beter geweest zijn, en nog steeds niet te laat, want 'beter laat dan nooit', de namen van alle door toedoen van de bezetter omgekomen plaatsgenoten, en met alle doel ik mede op het grote aantal in koele bloede afgemaakte Zandvoorters van Joodse afkomst, een blijvende plaats te geven op een centraal gelegen gedenkteken. Wat naamgeving van straten betreft had men meer aan bijzondere Zandvoorters, zoals b.v Wim Gertenbach kunnen denken dan aan natuurkundigen enz. want laten wij oppassen dat binnenkort de naam Wim Gertenbach niet opeens verdwenen is, het lot volgend van van Heuven Goedhart. MW

Moet je het maar niet meenemen!

Mijn moeder en haar zuster, Annie en Stien (Sijtje) Hoogendijk, de twee dochters van Kees de Scheveninger gingen na de bevrijding vaak snoep en allerlei dingen halen bij de Canadezen, die in Bennoheim gelegerd waren en bij de Engelsen die ondergebracht waren in de souterrain's aan de Zeestraat.
Stien kreeg bij de Canadezen een mooi blik in de gaten en was er heilig van overtuigd dat daar meubelwas in zat, proper zoals ze toen al was toog ze er mee naar hun huis aan de Kanaalweg.
Mijn oma, Antje Terol, al vijf jaar alleen met haar 3 kinderen omdat haar man als vaarplichtige gedurende de oorlog in Engeland was, vertrouwde het niet helemaal. Haar broer Simon (Siem) Terol was er echter ook van overtuigd dat er meubelwas in de doos zat en met grof geweld opende hij, in het kleine achterkanertje, de doos. Dàt had hij beter niet kunnen doen!
Een enorme rookontwikkeling was het gevolg. Oma schrok hier enorm van, maar pompte buiten meteen een emmer water en gooide die door de open ramen naar binnen met als resultaat een klets natte Siem, geen was voor de meubeltjes maar wel een schattig oranje kleurtje op het houtwerk.

Corrie Piers-van Duijn

Bovenstaand `bevrijdingsverhaal` werd uit overlevering naverteld door "de oudste en enige kleindochter van Kees de Scheveninger, oom Kees, die kleine gezette, maar markante man die altijd al 's morgens vroeg het strand afliep op zoek naar centen. Hij was de zoon van Jacob (zie `DE KLINK` van april 1994 `De Schevelingers' en januari 1993 `Het treinongeluk te Zandvoort`) Mijn oma was Antje Terol (Tesseltje), haar ouders hadden voor de oorlog een strandtent en waren Piet Terol (Tessel) en Sijtje Schuiten (Rabbel)."
Medio `94 lid geworden zijnde merkt zij nog op:"Stom van mij dat ik nooit eerder lid geworden ben!".
Dit laatste is ongetwijfeld waar, maar er zijn nog vele van die `stommerds`.

Wie kent dit lied?

"Aan het strand staan in het donker/ moeders vrouwen vol van smart/ Turen angstig in het donker/ met de doodsangst in hun hart/ Want hun zonen, man of vader/ was ter redding uitgegaan/ Steeds wordt hen de toestand klaarder/ de reddingsboot die is vergaan."

F. T. Vossen, Celsiusstr 233, herinnert zich deze tekst maar zou graag weten of er meerdere coupletten zijn en hoe die luiden.

U I T N O D I G I N G

voor de ALGEMENE LEDENVERGADERING, die gehouden zal worden op donderdag 18 mei 1995 in strandpaviljoen no. 8 "TREFPUNT", aanvang 20.00 uur.

AGENDA

1 Opening
2 Ingekomen stukken
3 Verslag Algemene Ledenvergadering 6 mei 1994
4 Jaarverslag van de secretaris*
5 Jaarverslag van de penningmeester*
6 Verslag kascommissie
7 Behandeling begroting*
8 Bestuursverkiezing (zie toelichting)
9 Algemene berichtgeving
10 Rondvraag
11 Sluiting

* Stukken ter vergadering verkrijgbaar.

Volgens rooster zullen dit jaar aftreden: de heren Attema en Wester, beiden stellen zich herkiesbaar. Mevr. Kemp-v.d. Mije, voorzitter, is niet herkiesbaar. In haar plaats heeft het bestuur de heer Cense bereidt gevonden deze functie over te nemen.

Eventuele tegenkandidaten op te geven bij het secretariaat, hetgeen schriftelijk dient te geschieden, 48 uur voor de vergadering.

Na afloop van de vergadering zal de hr. Drommel een aantal van zijn bekende en minder bekende dia's van oud Zandvoort vertonen.

"BLIJFT OPTIMIST TOT IN JE KIST"

Onder deze leuze verscheen van "DE KLEINE PATRIOT" het eerste nummer en in nummer 120 van dinsdag 13 maart werd naast het uitgebreide "front-nieuws" een vers afgedrukt waarvan het slot luidde:

Blijf optimist,/ tot in je kist./ Bij de Duitse leiding,/ is alles mist./
Ik zeg een ding,/ en dat is waar./ Onze oosterburen zijn de sigaar./

Want... recht is recht,/ En krom is krom./
DE GOEIE TIJD KOMT TOCH WEEROM.

Dit optimisme leidde er niet toe dat de voorzichtigheid uit het oog verloren werd. In een extra uitgave onder het motto `HAAST IS NOG NIET HALF` werd gewaarschuwd tegen een nieuwe "Dolle Dinsdag" stemming. ... *Werkt dan, alsof de oorlog minstens nog een jaar duurt. beseft dat er nog 60.000 Duitsers bewesten de IJSSEL staan. Beseft dat de S. D. niets liever wil dan ondergrondse organisaties oprollen. ...*
3 Mei, nummer 171 wordt de val van Berlijn gemeld, evenals het bericht dat 1800 ton voedsel boven Nederland werd afgeworpen. .... *Voorts werd bekend gemaakt dat geallieerde vrachtauto's langs 1 hoofdweg, die de Duitsers hebben aangewezen, door de Duitse linies ons bezet gebied zijn binnen gereden en hebben volgens de laatste berichten ongeveer 1500 ton voedsel gebracht....* Maar ook weer de waarschuwing: *"Horen, Zien, Zwijgen."*

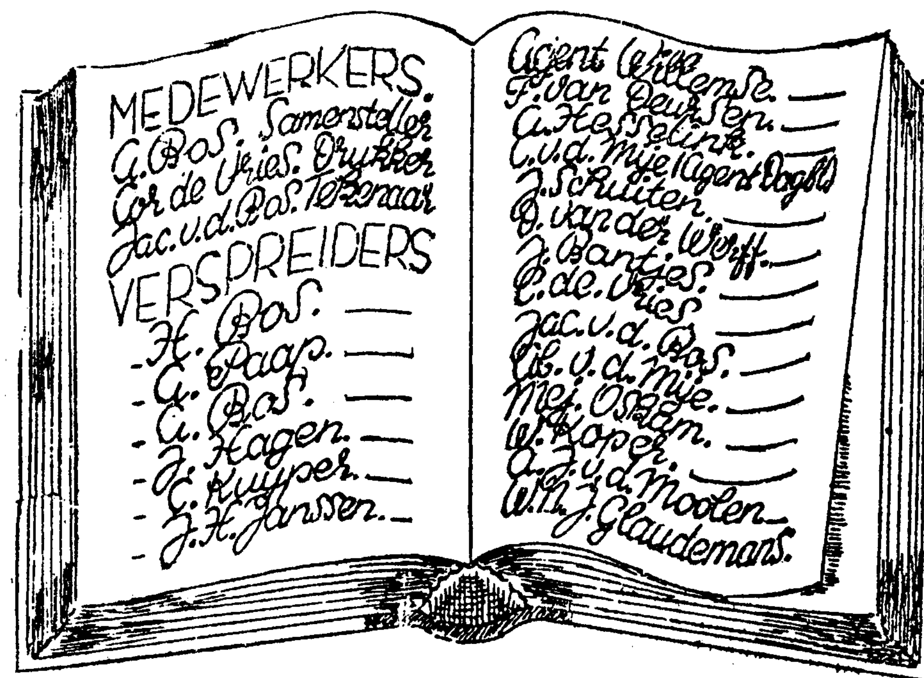
En dan 5 mei 1945.

VESTING HOLLAND CAPITULEERT.

OP 8 mei Victory Europe day, nummer 176 V.1. DAG, onder de kop; HET LAATSTE WERELD GEBEUREN! het bericht dat Engelse pantsertroepen van het 1e Can. Leger de westelijke provincies van Nederland zijn binnen getrokken
In het bevrijdings nummer treden de medewerkers en verspreiders in de openbaarheid. Het was een zeer gemengd gezelschap met diverse beroepen of nog zonder beroep, door leeftijd en oorlogs omstandigheden, maar allen bezield met hetzelfde ideaal, herovering van vrijheid en democratie.

Dit komt in het allerlaatste nummer (oranje gekleurd papier met afgebeeld een vredes-klok) sterk tot uiting en dit laatste stuk "DE KLEINE PATRIOT" waarin, naast het aangehaalde idealisme ook een zekere weemoed tot uiting komt, wil ik u niet onthouden.

--- "Met weemoed in onze harten gaan wij afscheid nemen van het blaadje "DE KLEINE PATRIOT", het blad dat in jaren van bezetting zo populair is geworden.
DE ONDERGRONDSE NIEUWSVOORZIENING HEEFT AFGEDAAN.
Bij het verschijnen van de grote dagbladen, o.a. 'HET VRIJE VOLK', vonden wij het niet langer nodig nog langer te verschijnen, daar in 'HET VRIJE VOLK' de volledige bijzonderheden van het wereldgebeuren zijn opgenomen.
Wij denken terug aan de voor ons zo mooie tijden van spanning en romantiek, die wij jongeren hebben meegemaakt.
WIJ WENSEN DE LEZERS EN LEZERESSEN EEN PRETTIGE 'NIEUWE TIJD' TOE."

MW

EEN BIJZONDERE FOTO.

Bovenstaande foto heeft ogenschijnlijk niets met een 'bevrijdingsnummer' te maken, maar schijn bedriegt. Er is een verband met het oude Zandvoort, de jodenvervolging, het verzet en ook nog met het heden.
De foto, aan de achterzijde voorzien van o.a. de namen en een verwijzing naar gebeurtenissen uit de oorlog, was enige jaren geleden door mijn vrouw op een rommelmarkt gekocht.
Zaterdag 11 feb '95 stond in 'De Telegraaf' dat T. van Renterghem, reserve luitenant van de cavalerie en toen 25 jaar oud, op 7 mei '45 als vertegenwoordiger van het Nederlands Verzet de 'Polar Bears', nrs 1 en 4 van het B-Squadron van het Britse 49th WR Reconnaisance Regiment, die gevolgd werden door de Canadezen, op de Berlagebrug in Amsterdam welkom heette. Ik dacht die naam ken ik, foto gepakt en jawel, dezelfde!
De achterzijde van de foto vermeldt dat hij in 1924 gemaakt werd op het strand voor het Grand Hotel bij de strandtent van Arie Schuiten (Arie Mik), en verder de namen van links naar rechts Mevr. Gerzon (van de firma Gerzon), mevr. van Renterghem, Ed Gerzon, in '43 door T.van Renterghem uit Nederland gesmokkeld, T. van Renterghem en Arthur Gerzon, omgebracht in Buchenwald.
In de krant stond dat de heer T. van Renterghem nu in Zandvoort woont, hij was snel gevonden en was zo welwillend nadere informatie rond deze foto te verstrekken.
De familie Van Renterghem was bevriend met de familie Gerzon.

Vader Van Renterghem, tandarts te Amsterdam, was oprichter van de tennisclub Festina, het werd door vele leden afgekeurd dat de Van Renterghem's met de Gerzon's op de tennisbaan verschenen. Van Renterghem, toen wonende op de Noord-boulevard naast de Brandaris met iets verder de families Asscher en Cohen, ging toen spelen op de banen van Bernadette.
In de meidagen van '40 was T. van Renterghem luitenant bij de huzaren en vocht bij Wassenaar. In datzelfde jaar was hij al bij het verzet, bij de O. D. en werd door de Duitsers bij verstek ter dood veroordeeld. Hij zag kans zijn jeugdvriend Ed Gerzon met verloofde in veiligheid te brengen. Arthur Gerzon stelde vertrouwen in de Joodse-Raad, met als voorzitters Asscher en Cohen, en in de Duitse beloften. Hij bleef en kwam later om in Buchenwald.

T van Rhenterghem, nu 75 jaar, was in de oorlog commandant van de stootgroep Stanz en chef-staf Amsterdam Zuid van de B.S. hij werd na de bevrijding opgenomen in de staf van Prins Bernhard en vertrok later naar Amerika.
Van Renterghem is drager van het Oorlogs-herinneringskruis, het Verzetsherdenkingskruis en de Israëlische onderscheiding van Yad Vashem,

MW

HANDTEKENINGEN VAN DE BEVRIJDERS

London. England.
23/5/45.

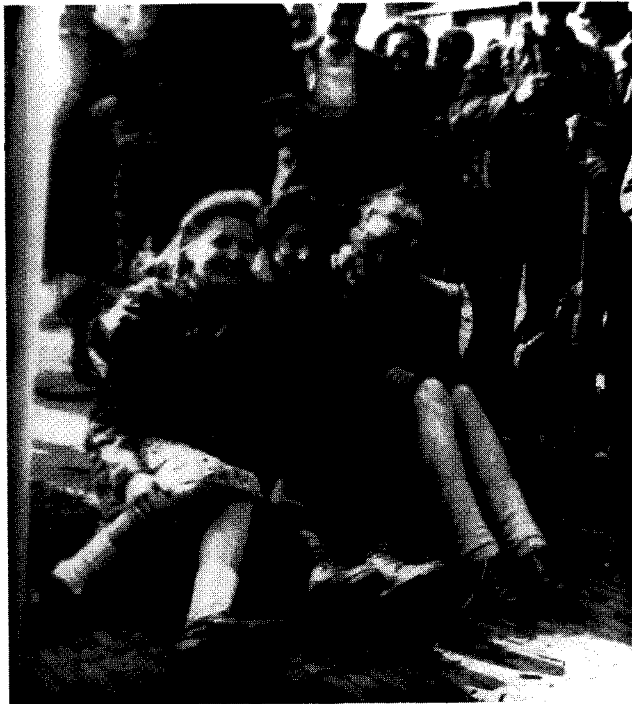
Bovenstaande handtekening geplaatst op 23 mei 1945 en die van J. G. West, London England, J. Bone, Portsmouth England en J. S. Baker, Birmingham England, op 21 mei 1945 gezet in het poëziealbum van het toen 10 jarig meisje Cornelia Hoogendijk, nu al jaren mijn echtgenote, wordt door haar nog steeds als een tastbaar souvenir bewaard aan die Engelse soldaten met hun thee, chocolade enz in de sousterrains van de huizen aan de Zeestraat.
Zij vraagt zich zo rond bevrijdingsdag wel eens af wat er later van deze jonge mannen geworden is.

MW

5 Mei 1945, enige persoonlijke herinneringen.

Vijftig jaar geledėh 'VESTING HOLLAND CAPITULEERT', zoals 'De Kleine Patriot' met extra grote letters meldde. Nederland bevrijd van de Duitse bezetter. En enkele dagen later zou het feldgrau vervangen worden voor een totaal ander uniform, het kaki van Engelsen en Canadezen
De feestvreugde moet men meegemaakt hebben om te kunnen begrijpen, het omschrijven is een ondoenlijke zaak.
Het begin was aarzelend, het einde van de oorlog zat al enige tijd in de lucht. Er vonden voedsel droppings plaats, voor de toeschouwers niet geheel van gevaar ontbloot, en 4 mei deed 's avonds het gerucht de ronde dat de oorlog was afgelopen, de opgeschoten jeugd zwierf lang na 'spertijd' nog door het dorp maar echt vertrouwd werd de zaak nog niet en men keerde al snel huiswaarts.
De volgende dag was het dan zover, 'officieel' werd bekend dat de Duitsers in het westen van Nederland zich hadden overgegeven. Vlaggen werden uitgestoken en .... later weer ingehaald daar het gerucht zich verspreidde dat de Duitsers in het westen door zouden vechten. Dit laatste bleek gelukkig niet waar te zijn. Zij waren echter nog wel aanwezig en voelden zich misschien ook wel opgelucht maar zeker niet erg op hun gemak.
Op het Tramplein (waarom werd deze naam ooit vervangen door Raadhuisplein) werd op de avond van de vijfde mei een vreugdevuur gemaakt met inventaris en propagandamateriaal uit het 'Kringhuis' enige Duitsers die passeerden schrokken misschien net zo erg als de feestvierders.
Dit bleek ook op 6 of 7 mei toen wij met enige vrienden naar Haarlem trokken en door de mensen menigte in de Grote Houtstraat een paard en wagen reed met enige Duitsers op de bok. Kennelijk voelden zij zich bedreigd want er werden enige geweerschoten afgevuurd met als resultaat dat ik plat op de grond in de portiek van een bioscoop lag, samen met vele anderen.
De schoten waren blijkbaar in de lucht afgevuurd, er waren geen gewonden. Het betekende wel terug naar Zandvoort, met nog steeds mongoliërs, in Duitse krijgsdienst, bij de muur.
Zandvoort was nog steeds een dun bevolkt dorp, alleen het centrum was bewoond, omringd door mijnenvelden. Vervoer was er niet evenmin als gas en elektriciteit en om het eten te koken moest, net als daarvoor, gezorgd worden voor brandhout. Naar mijn herinnering werd dat laatste na de bevrijding steeds moeilijker hoewel er een uitbreiding van aanbod was n.l. hout uit loopgraven op de reep.

Hoewel, of beter doordat het 'feldgrau' vervangen was door het 'kaki' liep ik zelf binnen enkele weken in een 'feldgraue' broek, achterovergedrukt uit de opslag in het vroegere kinderhuis aan het Stationsplein.
Mijn eerste lange broek, want vroeger was dat heel anders dan nu.
In ieder geval was het meenemen van enige uniformen tenminste het meest praktische van hetgeen uit dat gebouw en het vroegere Hollandia-theater weggenomen werd. Het 'organiseren' van een grote rubberboot vanaf het midden van het Stationsplein samen met Jaap v.d Werff en Kees v.d. Klauw mondde daarna nog in een hachelijk avontuur uit daar wij op weg vanaf het station naar de Amsterdamse vakantiekolonie, op zoek naar een pomp om de rubberboot te kunnen oppompen, vanaf het perron de verlengde Haltestraat in liepen om zo naar de Kostverlorenstraat te komen. De verlengde Haltestraat was toen geen straat maar zand en was mijnenveld. Dit laatste wisten wij wel maar één van ons had daar een jeep gezien met Canadezen en wij meenden dat het mijnenveld geruimd was. Niets was echter minder waar, na een meter of tien gelopen te hebben zagen wij een plankje boven het zand, kenners als wij waren stonden we meteen stil, keken verder en jawel nog een blootgestoven plankje. We haalden wat zand weg en inderdaad een landmijn.
Het geluk was tot zover met de dommen geweest maar nu moest er goed gehandeld worden en zo snel en veilig mogelijk er uit zien te komen. Het dichtstbij zijnde punt om er uit te komen was bij de restanten van het paard van v. d. Berg dat, door het op zo'n mijn lopen jammerlijk om het leven gekomen, lag voor de open garages, naast wat nu hotel Faber is.
Wij besloten de ogen goed de kost te geven en mijn voor mijn op te graven dit laatste in de veronderstelling, die juist bleek te zijn, dat de mijnen niet in het wilde weg in de grond gestopt waren. Zo bereikten we na verloop van tijd het kadaver en veilige grond.
Wat herinnert men zich zoal na vijftig jaar nog? De blikken met vierkante koek. De blikjes 'meat en vegetables'. De Engelsen en Canadezen die onder de waranda van Bennoheim op benzinevergassers echte thee zetten. Een feestmiddag verzorgd door onze bevrijders met chocola en muziek, en wel van een geheel ander genre dan het 'und wir fahren..'.
De bladen 'KIJK' en 'BIG BEN' uitgegeven door resp. de Amerikanen en Engelsen die trouw voor mij bewaard werden door mevr. Lorentz.
En je mocht weer op het strand, een strand weliswaar met palen en ijzeren versperringshekken in zee, maar toch het oude vertrouwde Zandvoortse strand.
Zwemmen in de vijver was, hoewel leuk en minder winderig, toch maar behelpen geweest.
En niet te vergeten de straatfeesten, zoals bij slagerij Spiers ! MW

WELCOME LIBERATORS!

De enige woorden die van toepassing zijn bij deze foto's gemaakt bij de intocht van onze bevrijders en de foto links onder, bij de eerste herdenking van onze bevrijding ongeveer een maand later.

(Foto's K. C. v d Mije Pzn, bewerkt door H. Opheikens, kop 'Welcome Liberators' uit extra editie 'de Kleine Patriot' bij de overgave van Duitsland)

De Nieuwe Zandvoortse-Courant. 1e jaargang no 1

Verantwoordelijk voor de inhoud was A. Bos. Dit eerste nummer van 25 mei 1945 was gedrukt op oranje papier en besloeg 4 pagina's folio formaat.
Overname van een deel van de inhoud geeft een goed beeld van Mei 1945!

De krant opende met een ingezonden stuk waarin burgemeester Van Alphen de Zandvoortse bevolking zijn dank betuigde voor de wijze waarop hij ontvangen werd na een door "onze beschermers" en "handlangers" gedwongen afwezigheid van 2½ jaar. Het stuk besluit als volgt:
... Mijne gedachten gaan, in dit verband uit naar iemand die lang, tergend lang gezeten heeft met als sluitstuk de kogel. Ik bedoel Wim Gertenbach. Te zijner tijd zal zijn naam met sobere maar sprekende letters hem waardig gegraveerd worden in een overwinningszuil die ook hier zal verrijzen. Zandvoort zal zijn doden eren
Mijne gedachten gaan ook uit naar hen, die eens zijn gezin genoemd werden, zijn verongelukte vrouw en kinderen. Ik acht mij volkomen bevoegd Marie Gertenbach even naar voren te brengen, zij toch verzorgde eens wat mede tot het liefste behoort wat een mens bezit, zijne kinderen en zij waakte voor de mijne met de haar degelijke, vriendelijke persoonlijkheid op onverbeterlijke wijze. Op het ogenblik kan ik dien kranigen illegalen werker die Wim Gertenbach was niet beter huldigen dan door zijn vrouw met een paar woorden voor het voetlicht te brengen.... Van Alphen

Uit de advertentie inhoud: G. J. Tichelaar, arts. Tijdelijk adres P. Lastmankade 1 Amsterdam, zoekt woonhuis, bij voorkeur huurhuis. Opgaven W. J. Lorentz Haltestr. 15 Zandv. ---- Leerling heren.kapper gevraagd. Maison 'Gerrits' Grote Krocht 16.--- W. LOOS, Haltestr. 22 meldt: Zij komen weer de goede sigaretten en sigaren !!! --- Veel is gebeurd, veel is vergaan Van der Werff als Bakker is blijven bestaan. --- Vleeshouwerij J. J. Spiers HEROPEND!!!! Wij hopen spoedig weer het beste te verkopen. --- Melkinrichting 'DE TOEKOMST'van Fa. KOOMEN: Nu is er nog geen melk, Maar spoedig weer voor elk. 'De Toekomst' hoopt het zo te doen, Geen melk meer op rantsoen. --- en E. H. Brokmeier, Haltestr 50: VOLOP Oranjelimonadesiroop verkrijgbaar.(ledige flessen meebrengen)

BALAVOND. Engelse Militairen. In het Patronaats-gebouw had op Maandag 21 Mei (2e Pinksterdag) een balavond plaats. Onder de genodigden bevonden zich Burgemeester VAN ALPHEN en tal van andere vooraanstaande persoonlijkheden uit Zandvoort. Tevens waren een groot aantal dames uitgenodigd om deze avond bij te wonen. Direct na het spelen van het eerste dansnummer zat de stemming er in en deze bleef er, tot het laatste `Swing'nummer achter de rug was. In de pauze werden de aanwezigen onthaald op grote hoeveelheden lekkernijen waaronder heerlijke thee met gebak. Dit was een tractatie op zich zelf, want deze genoemde heerlijkheden waren samengesteld uit de beste ingrediënten. De muziek werd verzorgd door een aantal Engelse soldaten, aangevuld met enige Hollandse gitaristen. Zij wisten de aanwezigen op uitnemend geslaagde nummers te onthalen. Op het eind van de avond sprak de Heer Van IJzendoorn enige woorden en bracht dank aan allen die deze avond hebben doen slagen. Het bal-festijn werd besloten met ons "Wilhelmus" en het Engelse volkslied " God save the King". B

Overlijden in Duitsland. De Burgemeester van Zandvoort verzoekt hen die teruggekeerd zijn uit Duitsland en kennis dragen van het overlijden van Nederlanders daar te lande, hier ten spoedigste mededeling te willen doen ter Gemeente-Secretarie, afd. Bevolking. 18 Mei 1945

Inlichtingen omtrent verblijf in Duitsland. -- De Burgemeester van Zandvoort maakt bekend, dat de noodzakelijkheid het Nederlandse volk zo snel en zo goed mogelijk in te lichten omtrent het lot hunner huisgenoten die naar Duitsland zijn gedeporteerd, heeft geleid tot oprichting van een informatiebureau Militair Gezag. Hier kan door ieder schriftelijk inlichtingen worden gevraagd over hen, die wel in ons land zijn teruggekeerd, maar om enigerlei reden nog niet naar huis konden, over hen, die nog in Duitsland in kampen verblijven, over hen, die via België of Frankrijk repatriëren zullen en aldaar tijdelijk in centra de repatriement zijn bijeengebracht en tenslotte ook over hen, die in het buitenland zijn omgekomen.
De informaties geschieden schriftelijk, uitsluitend op formulieren die vanaf heden verkrijgbaar zijn ter Gemeente-Secretarie, afd. Bevolking.

Mededelingen van het Nederlandse Rode Kruis. een lijst van oorlogsslachtoffers in de onderstaande plaatsen is gepubliceerd en ter inzage bij den Secretaris van de afd. Zandvoort. Bij voorkeur inlichtingen inwinnen kamer 6 gebouw Gr. Krocht (Badhuis) tussen 9 en 12 uur. Het betreft de volgende plaatsen: Nijverdal 22 maart 1945. Zutphen tijdens bevrijding ... Deventer, 6-2-'45, bombardem. enz.

HERDENKING van onze gevallenen. Op 10 Mei jl. vond ter gelegenheid van onze bevrijding, een korte plechtigheid plaats, bestaande uit een kranslegging op de graven van enige gesneuvelde Engelse soldaten, alsmede op het graf van onze vroegeren inwoner , Jan Koper, die, precies vijf jaren terug zijn leven gaf voor onze vrijheidszaak.
Enige korte woorden werden gesproken door den Heer P. Zegwaard, waarin de aanwezigen werden verzocht, de doden te eren door één minuut stilte in acht te nemen.

Wanneer Sport in Zandvoort?
Deze vraag nu is voorshands nog niet met zekerheid te beantwoorden. Voetbal en Hockey vereniging en ook de Honkbal vereniging bestaan nog en er zijn te Zandvoort nog voldoende leden en beoefenaars van deze sporten overgebleven om tot ontmoetingen op sportgebied te komen. Dit alleen is niet voldoende; hoe groot het verlangen naar het "bruine monster" b.v. ook moge zijn, de terrein kwestie dient vooral eerst tot een oplossing te komen.
Juist echter de terreinen zijn er het slechtst afgekomen. Het z.g. 'grote' veld van Zandvoortmeeuwen ligt in het mijnenveld en is afgezet. Zelfs bestaat de mogelijkheid dat er tankmijnen in het terrein zelf zijn aangebracht. Het tweede veld is aan de productieslag opgeofferd en omgeploegd en is voor sport uitgeschakeld terwijl de splitterboxwoede oorzaak was, dat de velden langs de spoorbaan gedeeltelijk van graszoden werden ontdaan en dus ook onbruikbaar zijn.
Resteert alleen der Hockey vereniging dat de dans ontsprong en wellicht kan de pas gevormde Oranjevereniging op de 3 komende Nationale feestdagen, (waarschijnlijk op 30, 31 Mei en 1 Juni) hierover de beschikking krijgen en in overleg met de sportverenigingen iets organiseren.
Voor het overige zal men enig geduld moeten oefenen. De opbouw en de werkzaamheden voor een algemeen volksherstel zijn met kracht ter hand genomen, doch voor alles stellen de autoriteiten vanzelfsprekend het algemeen belang en dat is, dat Zandvoort als badplaats weer in trek komt en als het ware zijn 'goodwill' terug krijgt. Eerst daarna zal het mogelijk zijn de volle aandacht aan de sport te wijden en wij vermoeden zo dat de wintersporten een kans maken, zij het op beperkte schaal, een normaal verloop te hebben.

De Jong secr. Zandvoortmeeuwen.

ZOENGELD.

Boete die i.v.m. sabotagehandelingen in de nacht van 5 op 6 januari 1942 opgelegd werd aan de Gemeente Zandvoort.

GEMEENTE ZANDVOORT

AANSLAG IN HET ZOENGELD

(Zoengeld, ingevolge beschikking d.d. 19 Januari 1942 door den Commissaris-Generaal voor de openbare veiligheid namens den Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied aan de gemeente Zandvoort, overeenkomstig paragraaf 51 van de verordening no. 138/41 opgelegd, wegens in den nacht van 5 op 6 Januari 1942 te Zandvoort gepleegde sabotagehandelingen).

Kohier-artikel	NAAM VAN DEN ZOENGELDPLICHTIGE	ADRES	BEDRAG
670	Gansner, Johannes,M.	B.Engelbertstr.2 ZANDVOORT	14.-

De ondergeteekende geeft U kennis, dat gij overeenkomstig artikel 3 der verordening, regelende het verhaal van het zoengeld, zijt aangeslagen voor bovengenoemd bedrag.

Het bedrag van dezen aanslag moet worden voldaan in DRIE GELIJKE ACHTEREENVOLGENDE MAANDELIJKSCHE TERMIJNEN, waarvan de eerste vervalt op het eind van de maand, volgende op die van de dagteekening van het aanslagbiljet.

Betaald per giro 22/2-43

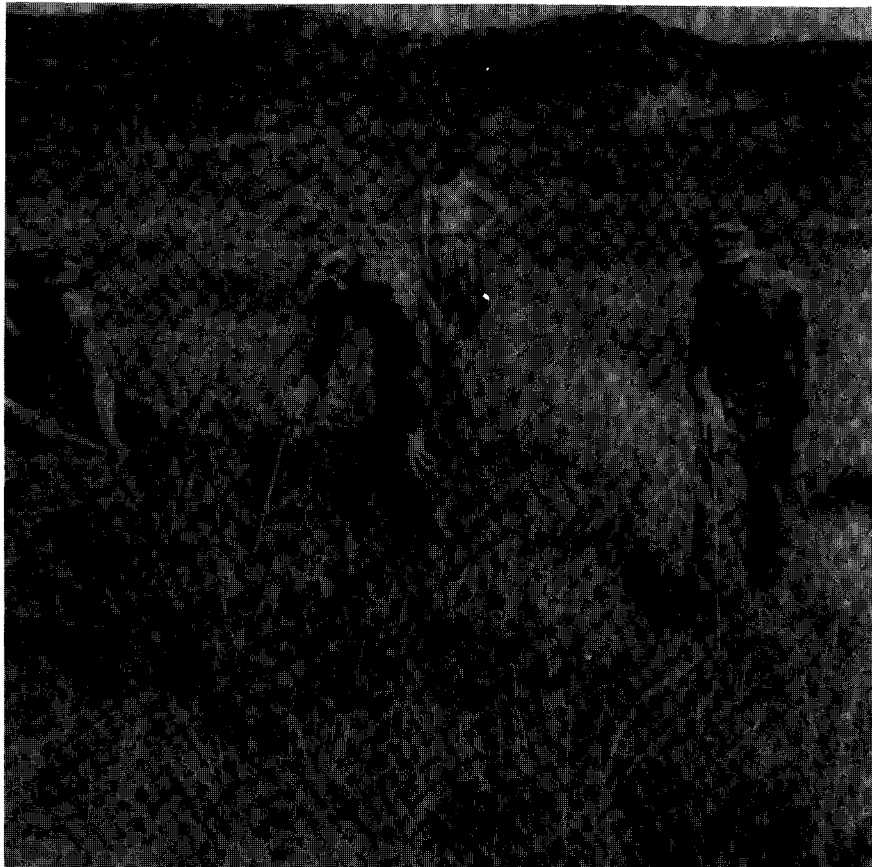
De Gemeente-Ontvanger:
C. J. SPEELMAN.

Zandvoort, den 31 DEC 1942

Dagteekening der betaling		BEDRAG DER ONTVANGEN SOM		Betaalde kosten van vervolging	Handteekening voor kwitantie
Maand	Dag	in letters	in cijfers		

K 2601

Mijnen ruimen in de duinen bij Zandvoort.

Eén van de 'souvenirs' van vijf jaar oorlog was de enorme hoeveelheid landmijnen die over Nederland verspreid lagen.Het aantal werd geschat op ruim 4.000.000. In de westelijke provincies, waar de Duitsers zonder strijd capituleerden zou, anders dan in de rest van het land, de opruiming geschieden door Duitse krijgsgevangenen overeenkomstig de capitulatie voorwaarden. Ik herinner mij dat na het doorzoeken van het mijnenveld en het verwijderen van de mijnen de drastische maatregel genomen werd om de mijnen opruimers op linie gearmd door het afgezochte terrein te laten lopen. Hierdoor werd wel bevorderd dat nauwgezet iedere vierkante decimeter doorzocht werd. MW

EVACUATIE NAAR OUDE PEKELA.

G E M E E N T E   Z A N D V O O R T

Ten vervolge op mijn vroegere mededeeling bericht ik aan U en aan de ingevolge mijn kennisgeving tot evacuatie aangewezen personen het volgende:

Het tijdstip van vertrek uit de gemeente is bepaald op: W O E N S D A G 30 DECEMBER 1942 te 9.58 uur.

Plaats van samenkomst voor het vertrek is het station.

Een ieder, die voor evacuatie is aangewezen, drage nauwlettend zorg met zijn handbagage tenminste een half uur tevoren op de plaats van samenkomst aanwezig te zijn.

Voor de te evacueeren personen uit deze gemeente is als gemeente van onderbrenging aangewezen: Oude Pekela (Groningen)

In laatstbedoelde gemeente zal U na aankomst door de zorg van den Burgemeester een evacuatie-adres aldaar worden aangewezen.

Zandvoort, 29 December 1942
K 5459

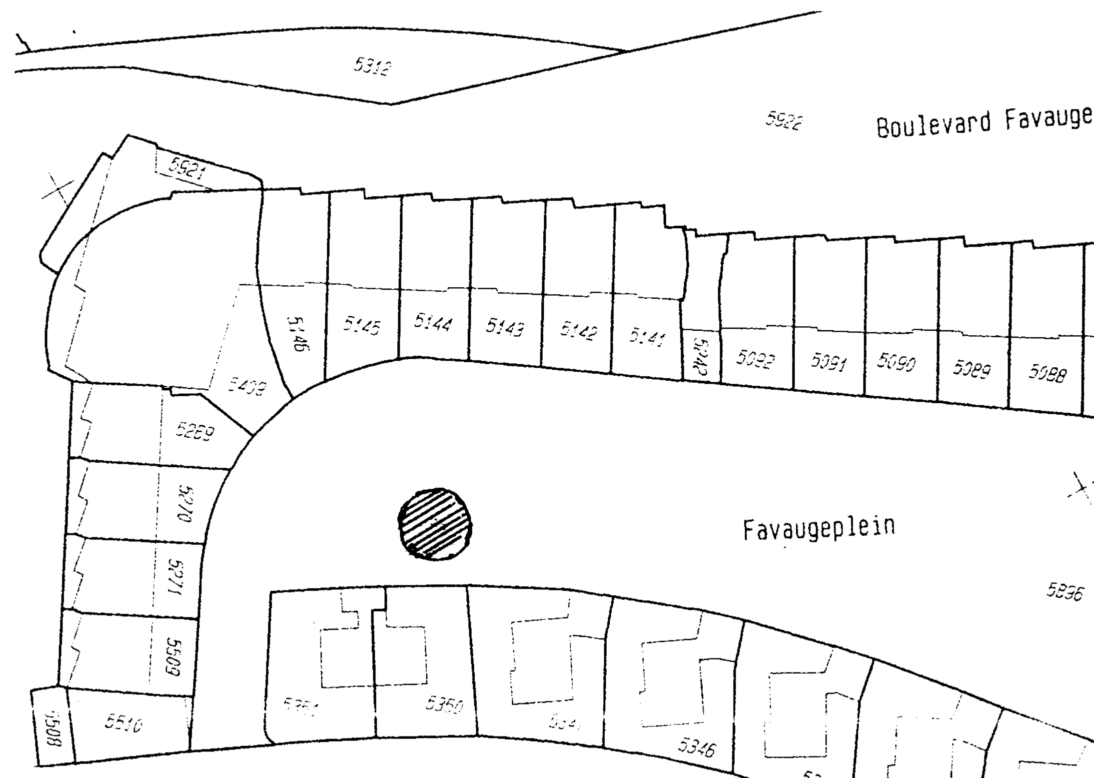
De Burgemeester van Zandvoor
Groeneveld, lo.

Dit lag Woensdagmorgen in je bus en was Dinsdagavond 8 uur gebracht. Dan was je 's morgens wakker geworden en had meteen weg kunnen gaan.

Bovenstaand bevel gericht aan Willem van der Werff, kruidenierszaak/melkhandel aan het Schelpenplein no 1, werd daar aangetroffen door zijn tweelingbroer Arie v. d. Werff, van de sigarenwinkel hoek Kerkplein/Tramplein.
Het gezin van Willem v.d. Werff was al op 20 december vertrokken naar Lage-Vuursche, na de eerdere aankondiging de gemeenschappelijke evacuatie niet afgewacht hebbende, en zijn broer hield een oogje in het zeil.
Het bericht, gedateerd 29 december om op 30 december 1942 's morgens om 9.58 uur naar Oude Pekela te vertrekken, ontlokte tweelingbroer Arie de sarcastische bijvoeging onder aan het evacuatiebevel:
"Dit lag Woensdagmorgen in je bus en was Dinsdagavond 8 uur gebracht. Dan was je 's morgens wakker geworden en had meteen weg kunnen gaan."
Waarna hij het bevel alsnog toezond aan broer Willem die het als curiositeit zuinig bewaarde, zodat het nu, dank zij zijn zoon Adri J. v.d. Werff, in dit toch wel speciale nummer een plaats kon vinden.
Als aanvulling kan vermeld worden dat de jongste broer van Willem en Arie, Dirk van der Werff, uit de v. Ostadestraat één van de verspreiders van de 'Kleine Patriot' was.

MW

Waar stond de oude watertoren? DAAR!

Het is mij al enige keren overkomen dat een 'jongere' in de mening verkeerde dat de oude watertoren gestaan heeft op de plaats waar de 'nieuwe' staat.
'DE KLINK' is de plaats om dit voorgoed op papier te zetten zodat daarover geen meningsverschillen meer kunnen ontstaan.
De Rijks Driehoeksmeting heeft in 1916 als coördinaten voor de voet van de vlaggestok bepaald x - 58637,99; y + 24622,32. De omtrek van de voet van de toren zoals gemeten in oktober 1913 was 31,33 meter dit geeft een middellijn van 10 meter.
Op bovenstaand kaartje is gearceerd aangegeven de exacte plaats van de oude watertoren op het Favaugeplein achter Engelbertsstraat no 3.
Het torencentrum was gelegen op 8.59 meter haaks uit de achterkant garages en het voetpunt van deze loodlijn op 55 cm uit de zw hoek van de garage van Engelbertstr 3.

MW

Waarover spraken zij? De nalatenschap van Pietertje Arends Paap.

Wij Cornelis Bos van de Mije Schout, Adr. van de Mije en Gijsbt. van Duyvenbode Schepenen der Heerlijkheid Santvoort, oirconde ende kenne dat voor ons in eijgener personen gekomen ende verschenen sijn, vijff meerderjarige Erffg. met Namen Willem Jaane Paap, Engel Jaane Paap, Sijmen Jaane Paap, Pieter Jaane Paap, Job Volkertsz Loos in Huwelijk hebbende Anna Jaane Paap, geadsisteert met de voogden over Jaanen Corn. Paap (als daer toe bij Acte van dato den 20e December 1761 door haar Ed. Agtb. speciaal geaucthoiseert) komende representatie van vaders wegen als soon, van Corn. Jaanen Paap in huwelijk verwekt bij Marijtje Tulps, in der tijt Egtelieden, ende meede binnen deese dorpen overleden. In eene equale portie ende dus voor een geregte sesde part als meede erffgen. in den Boedel en nalatenschap PIETERTJE ARENDS PAAP, laatst wed. wijlen Jaana Will. Paap ab intestato binnen den voorn. Heerlijkheid overleden. Dewelken verklaarden, na sig alvorens te hebben geadr. aan ons Schout en Schepenen met vrindelijk versoek omme seker huys en erve wel eer door den overledene en familie bewoont, door twee personen des kundige luyden mogten werden getauxeert, en daar over door haar Ed. Agtb. sijnde gedelibereert, hebben hun Ed. Agtb. goedgevonden ende verstaan, de voogden en meerderjarige Erffgen. daar toe te qualificeeren bij acte van dato den veertiende jann. 1762. Agter volgens welke qualificatie dat huys en erve door Corn. van d'Werff, en Aalbert Euw. Groen, burgers en inwoonders van dese dorpe als door hun gesamentlijke erffgen. en voogden, hiertoe met wedersijts volle genoegen verkosen, en daar op gewardeert op een somma van hondert en tachtig gulden en is daar van kooper geworden de bovengen. Job Volkertsz. Loos in huwelijk hebbende Anna Jaanen Paap en dus komt te blijken dat na aftrek van het sesde gedeelte, aan hem door de overige erffgen. en voogden is verkogt, gecedeert ende tot een vrije eygendom getransporteert, vijff gedeeltens van het meergen. huys en erve, staande en gelegen aan de Noord zijde van den voorsz. dorpe, belent ten westen Engel Engelse, ten noorden Arije Jansz. Schuyten, ten oosten tegen eene schutting off erf, toebehorende Aldert Jansz Groen, ten suyden Gerrit Jansz Holleberg, met eene gemeeneschijtmuur, verder met sodanige vrije als gemeene muuren, heijninge, ligte lugte, waterlosinge, vreij en onvreijheden, servituten en regten, soo tot voor off nadeel, als hetselve is hebbende off leijdende, alles volgens de twee ouwden waarbrieven, daar van sijnde den ouwsten van dato den 23e febr. 1716 en den jongste van den 12e novemb. 1724. Welke den kooper sullen worden overgelevert, omme sig daar na te reguleren, en uijtdien hoofden verklaarde de comp. over de verkoop van dese vijff gedeeltens en opdrachte alle wel vernoegt ende betaalt sijn, de eerste penn. met de laatste, etc, etc. alles sonder arg of list, 29 jann. 1762.

A. G. M. van der Oord-Wisker

NIEUWE LEDEN.

Mevr.	J. L. Barendrecht	C vd Lindenstr	2/9	Zandvoort
Mevr.	v.d. Berg	Herschelstr	7	Amsterdam
Dhr.	G. J. Bluijs	Haarlemmerstr	20	Zandvoort
Fam.	P. Bos	C vd Lindenstr	2/21	Zandvoort
Dhr.	M. J. Esveld	Hobbemastr	14	Zandvoort
Fam.	Gühlen	Stiftstr	27	Bochum (D'land)
Dhr.	P. J. Habets	secr Bosmanstr	39	Zandvoort
Dhr.	P. C. Hollenberg	v Lennepweg	26/2	Zandvoort
Dhr.	T. Hooijmans	Dorpsplein	1	Zandvoort
Dhr.	P. Keller	Brederodestr	103	Zandvoort
Dhr.	K. Kerkman	Nic Beetsln	3	Zandvoort
Mevr.	v.d. Mije-Schipper	burg Nawijnln	1/K 304	Zandvoort
Dhr.	R. Molenaar	Haarlemmerstr	80	Zandvoort
Dhr.	F. J. Molenaar	Treubstr	15	Zandvoort
Fam.	G. Paap	burg Beeckmanstr	18	Zandvoort
Dhr.	C. J. Polman	Kostverlorenstr	102	Zandvoort
Mevr.	A. M. Savini-Lindeman	burg v Fenemapln	13/007	Zandvoort
	A. Snabel/J. Huijsers	Haarlemmerstr	90a	Zandvoort
Dhr.	C. Spoelstra	Uranusstr	11rd	Haarlem
Mevr.	E. Stobbelaar-de Vlieger	Brederodestr	160	Zandvoort
Dhr.	W. Vermeer	de Favaugepln	21/f67	Zandvoort
Dhr.	J. Zorge	ir Friedhofpln	9	Zandvoort
Mevr.	A. Zijm-Koper	Klif	45	de Hoorn (Texel)
Mevr.	G. Zwemmer	Vondelln	15	Zandvoort
Dhr.	W. Zwemmer	C v Rennesstr	9	Zandvoort

10 februari 1995, Genootschapsavond 'OUD-ZANDVOORT'.

Of het kwam doordat in het verslag van de Genootschapsavond van 1994 vermeld werd dat de zaal best wat meer gevuld had kunnen zijn is slechts een verwaande gedachte, in ieder geval was deze keer de zaal van gebouw 'de Krocht' bijna tot op de laatste plaats gevuld.
Vice-voorzitter Chris Wagenaar opende, bij ontstentenis van de voorzitter Christine Kemp-v.d. Mije, met een enthousiaste speech de bijeenkomst en gaf daarna het woord aan de heer Uittenhout van de ver. OUD-HAARLEM, een goede keuze van het bestuur,zoals zou blijken.

De heer Uittenhout bracht in een vlot tempo een overzicht op het scherm van de ontwikkeling van Haarlem in de loop der eeuwen. Hij deed dit aan de hand van dia's, gemaakt van vele belangwekkende historische stadskaarten. Daarbij voorzag hij het getoonde van deskundig commentaar. Dat het economisch leven ook vroeger al pieken en dalen had, kwam op vele van de getoonde kaarten tot uiting, ook de gevolgen van oorlog en brand, dit laatste was in oude steden een altijd dreigend gevaar gezien de dicht opeen gebouwde houten woningen.
Ook de annexaties van het dorp Schoten en gedeelten van omringende plaatsen zoals Heemstede en Bloemendaal is een deel van deze ontwikkeling.

De veranderingen waaraan een stadsgezicht onderhevig kan zijn kwam goed tot uiting bij de serie dia's over de Gedempte Oude Gracht. Het woord gedempt houdt al in dat hier vroeger jaren een gracht met aan weerszijden een weg en bebouwing was.

Na de pauze, waarin de gebruikelijke verloting plaats had, was het woord aan de heer C. Spoelstra met door hem vervaardigde dia's van Zandvoort en omgeving. Tal van bekende punten kwamen op het scherm, gebouwen en plekjes waaraan een ieder, misschien verschillende maar toch dierbare herinneringen heeft. Voor degene in de zaal die deze herinnering niet hebben doordat zij op een later tijdstip geboren zijn, is de herkenning door anderen en het daarbij gegeven commentaar op zich zelf altijd weer iets aparts.
Jammer is dat, terwijl de techniek heden ten dage voor niets staat, vaak de geluidsapparatuur het op dergelijke bijeenkomsten geheel of ten dele laat afweten en dit terwijl de aanwezigen veelal niet tot de jongsten behoren.
Afgezien van deze kritische kanttekening kan het bestuur terugzien op een goede Genootschapsavond.

MW